PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2020/133

ze dne 30. ledna 2020,

kterým se stanoví odchylka od prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/1150, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vnitrostátní programy podpory v odvětví vína

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a zejména na čl. 54 písm. a) uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dne 2. října 2019 vydala Světová obchodní organizace (WTO) arbitrážní rozhodnutí ve věci „Evropská společenství a některé členské státy – opatření ovlivňující obchod s velkými civilními letadly, WT/DS316/ARB“. To umožnilo Spojeným státům americkým (USA) požádat o povolení zavést protiopatření v maximální roční výši 7,5 miliardy USD v reakci na podporu Unie poskytovanou společnosti Airbus. Dne 18. října 2019 uložily USA 25% valorické dovozní clo mimo jiné na tichá vína, která do USA vyváží Německo, Španělsko, Francie a Spojené království. Tato mimořádná, nespravedlivá a nepředvídatelná situace má závažný a negativní dopad na celosvětový obchod se všemi víny z Unie. USA navíc pohrozily uvalením 100% valorického dovozního cla na francouzská šumivá vína v reakci na francouzskou daň z digitálních služeb („daň GAFA“).

(2) Dovozní cla uvalená USA mají přímý a závažný dopad na obchod s vínem z Unie na trhu USA, který je z hlediska hodnoty a objemu vývozu největším vývozním trhem Unie, pokud jde o zemědělské produkty, a zejména o víno. V roce 2018 dosáhl objem vína z Unie vyvezeného do USA 6,5 milionu hektolitrů a jeho hodnota činila 4 miliardy EUR. Vývoz vína z Unie do USA obvykle představuje 30–40 % celkové hodnoty unijního vývozu vína.

(3) Zvýšená dovozní cla uložená USA nemají negativní dopad jen na tichá vína ze čtyř členských států, na něž se uvedená cla vztahují, ale na všechna vína z Unie. Jejich důsledkem je poškození dobrého jména a narušení prodeje všech vín z Unie, která jsou na trhu USA. Dobré jméno vína určuje nejen jeho jakost, ale i jeho cena a vnímaný poměr ceny a kvality. To platí zejména v případě vín nízké až střední cenové kategorie, která jsou v absolutním vyjádření 25% dovozním clem ovlivněna více než dražší vína nakupovaná znalci, které zvýšení ceny od nákupu neodradí. Vína z Unie soupeří na trhu USA s víny jiného původu, např. z Jižní Ameriky, Austrálie nebo Jihoafrické republiky. S ohledem na takto silnou a intenzivní hospodářskou soutěž hraje vnímání cenových úrovní významnou roli. Pokud si jsou spotřebitelé vědomi toho, že cena vína určitého původu v rámci Unie podléhá zvýšenému dovoznímu clu, negativně to ovlivní jejich celkové vnímání úrovně cen vín z Unie a povede to k tomu, že se rozhodnou pro výrobky jiného původu. Vzhledem ke zjištěným tržním podmínkám a poklesu celkových výnosů výrobců je třeba přijmout okamžitá opatření k řešení účinků dovozních cel, která se budou týkat všech vín pocházejících ze všech členských států, a nikoli pouze těch, na něž se dovozní cla přímo vztahují.

(4) Z hlediska stability trhu nepředstavuje dovozní celní režim zavedený USA ojedinělé opatření, jež má dopad pouze na obchod s USA. Světový trh s vínem je globální trh, na němž mají jednotlivá opatření přijatá významnými hospodářskými aktéry, jako jsou USA, dalekosáhlé důsledky pro celý mezinárodní obchod s vínem. Jakákoli negativní změna podmínek na jednom z hlavních cílových trhů pro vína z Unie, jako je trh USA, nevyhnutelně ovlivní jiné trhy, neboť pro výrobky, které se z důvodu příliš vysokých cen v USA neprodají, se musí nalézt

([1]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671.

alternativní odbytiště. V důsledku toho budou spotřebitelé na jiných trzích, kteří jsou si dobře vědomi tržních podmínek, vyvíjet další tlak na ceny, což povede k intenzivnější hospodářské soutěži, než je obvyklé. Proto je možné očekávat, že současná dovozní cla uložená USA způsobí stagnaci vývozu vína z Unie po celém světě. Ze zpráv z odvětví vína je zřejmé, že na trhu USA už byly zrušeny významné objednávky francouzských vín.

(5) Trh Unie s vínem čelil v roce 2019 zhoršujícím se podmínkám, přičemž zásoby vína byly na nejvyšší úrovni od roku 2009. Tento vývoj způsobila především kombinace rekordní sklizně v roce 2018 a snížení spotřeby vína v Unii. Pokud nebudou mít vína, na která se vztahují dovozní cla uvalená USA, odbyt na vývozních trzích mimo Unii, bude situace na trhu Unie eskalovat a bude vyžadovat naléhavé řešení. Naléhavost problému navíc zvyšuje načasování použitelnosti sazeb dovozních cel. Tyto sazby jsou použitelné od 18. října 2019, což připadá přesně na polovinu období sklizně a produkce vína v roce 2019 a na období těsně před oslavami konce roku, což jsou pro odvětví vína v Unii dvě z nejdůležitějších prodejních období. V této souvislosti je proto nezbytné přijmout okamžitá opatření k řešení dané situace.

(6) Z podpůrných opatření v odvětví vína stanovených v článku 43 nařízení (EU) č. 1308/2013 je na propagaci vín z Unie ve třetích zemích za účelem zlepšení jejich konkurenceschopnosti přímo zaměřené pouze propagační opatření stanovené v čl. 45 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení. Dotčené propagační opatření se v průběhu let ukázalo být velmi účinným nástrojem k proniknutí na trhy třetích zemí a k upevňování pozice na těchto trzích. Ukázalo se, že jde o nejúčinnější nástroj na podporu vín z Unie na trzích třetích zemí, který umožňuje zlepšit jejich pověst a zvýšit povědomí o jejich kvalitě. Mezinárodní trh s vínem má globální charakter a jakákoli propagace vína z Unie na trzích třetích zemí je přínosná pro všechna vína z Unie. Otevírá možnosti pro hospodářské subjekty, jež na dotčený trh následně uvedou další vína z Unie. Jednotlivá propagační opatření mají multiplikační vliv na prodej, neboť se zaměřují celou řadu vín z celých vinařských oblastí, a nikoli pouze jednu značku nebo druh vína. Je proto nezbytné pokračovat v propagačních činnostech na všech trzích, zintenzivnit je a zahájit nová opatření, aby se našla odbytiště pro vína, která se neprodají na trhu USA, zachovalo dobré jméno vín z Unie na těchto trzích a bylo možné čelit tlaku na ceny.

(7) S cílem pomoci hospodářským subjektům reagovat na současné mimořádné okolnosti, které v důsledku zavedení režimu dovozních cel USA nastaly na vývozních trzích po celém světě, a řešit tuto nepředvídatelnou a nejistou situaci je proto vhodné umožnit větší flexibilitu při provádění propagačních opatření podle čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013, a to na základě odchylky od určitých ustanovení prováděcího nařízení Komise (EU) 2016/1150 ([2]).

(8) Ustanovení čl. 2 odst. 1 prováděcího nařízení (EU) 2016/1150 stanoví, že změny týkající se příslušných programů podpory podle čl. 41 odst. 5 nařízení (EU) č. 1308/2013 se předkládají nejvýše dvakrát za rozpočtový rok. S cílem umožnit členským státům rychle upravit jejich vnitrostátní programy podpory a zajistit právní jistotu při uplatňování příslušných změn je vhodné povolit, aby se tyto změny mohly předkládat častěji než dvakrát za rozpočtový rok. Členské státy by měly mít možnost na dané mimořádné okolnosti rychle reagovat a předkládat změny týkající se propagačních opatření v tak časných termínech, jak uznají za vhodné. Uvedená flexibilita by členským státům umožnila optimalizovat již zavedená opatření, navýšit počet výzev a s větší frekvencí přizpůsobovat propagační opatření situaci na trhu. Navíc by umožnila členským státům, které do svého vnitrostátního programu podpory daná propagační opatření nezahrnuly, aby tak učinily okamžitě po vstupu tohoto nařízení v platnost a nečekaly na další termín pro předložení změn. Díky flexibilnějším podmínkám pro propagační opatření by hospodářské subjekty, včetně těch nových, měly více příležitostí požádat o podporu na tato opatření. Cílem je podpořit odvětví vína a umožnit flexibilitu nezbytnou k nalezení nových odbytišť na mezinárodních trzích mimo USA.

(9) Je proto třeba stanovit odchylku od čl. 2 odst. 1 prováděcího nařízení (EU) 2016/1150.

(10) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Výboru pro společnou organizaci zemědělských trhů,

([2]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2016/1150 ze dne 15. dubna 2016, kterým se stanoví pravidla pro uplatňování nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013, pokud jde o vnitrostátní programy podpory v odvětví vína (Úř. věst. L 190, 15.7.2016, s. 23).

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Kategorie dotčených výrobků

Toto nařízení se vztahuje na propagaci vín ve smyslu přílohy VII části II bodů 1) až 9), 15) a 16) nařízení (EU) č. 1308/2013.

Článek 2

Změny programů podpory

Odchylně od čl. 2 odst. 1 prováděcího nařízení (EU) 2016/1150 mohou členské státy učinit změny ve svých vnitrostátních programech podpory v odvětví vína týkající se propagačních opatření uvedených v čl. 45 odst. 1 písm. b) nařízení (EU) č. 1308/2013 kdykoli je to během daného rozpočtového roku potřeba.

Článek 3

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost třetím dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 30. ledna 2020.

Za Komisi
Předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN